

COPIII PIERDUȚI AI ANILOR ROȘII

Delia Oltea Rusu

EDITURA
HERG BENET

CUPRINS

PARTEA I.....	9
À la Mireille Mathieu	11
Minte muierescă	16
Batoza	24
Veioza roșie.....	29
Amor și matematică.....	35
Vreau să fiu croitoreasă	42
Cod albastru și muzică rock.....	47
Invidie și gumă de mestecat	51
A spus nu	57
Sex tricks	62
Ceai cu esență de rom.....	68
Strada noastră	76
cea de toate zilele	76
Un blues memorabil	87
Fără drepturi de autor	91
Moșia	95
Veioza de criză	103
Actriță	108
Mirosul occidentului	112

O călătorie în trecut.....	115
Salată de boeuf	131
Un băț lung și țanțos	141
Generația asexuată	147
Despre artiști și ingineri.....	152
Prima dată	155
Despre tradiții	162
Final de drum.....	167
Pegasul roșu.....	180
Make love, not war	185
O problemă groasă	191
Sorocul	201
Cel mai frumos copil al ei.....	208
Finalul unui început	213
Cea mai frumoasă zi	222
PARTEA a II-a.....	229
Lumea nouă	231
Pierduți pe drum	236
Ultimul mohican.....	246
Reset.....	249
EPILOG	261

PARTEA I

À LA MIREILLE MATHIEU

Nu i-a plăcut deloc prima zi de studenție. De fapt, plângea de când a plecat de acasă; plângea din ultima zi de liceu, ca și cum ar fi prevăzut că nimic nu va mai fi la fel pentru ea.

Au cazat-o într-o cameră cu o necunoscută, care nu-i displăcea, dar cu care părea să nu aibă prea multe în comun. Camera era mare și dărăpănată, căminul studențesc era o clădire veche, cu tavane înalte și pereți scorojiți, în care mirosul de mucegai se impregna în toate hainele, intra în mâncarea păstrată pe masa șchioapă și, până la urmă, în pielea și pletele studentelor.

Fericirea că erau singure-n cameră a durat doar o săptămână. Până la urmă le-au mutat pe amândouă undeva la parter, într-o cameră la fel de urât mirositoare și la fel de dărăpănată. Nu mai conta, oricum mirosul de mucegai era același, iar Ada se simțea la fel de neconsolată în camera cu două, ca și în camera cu patru paturi. Colegele noi erau în anul patru, nici măcar nu erau studente la aceeași secție și nu se arătau

deloc încântate de „boboacele“ apărute din senin pe teritoriul lor.

Ada era decisă să nu-i placă studenția, încă din primele ei zile. Despărțirea de colegii de liceu, plecarea din cartierul familiar, viața la comun într-un cămin studențesc sordid, toate erau părțile negative ale începutului de studentă. Pe cele pozitive încă nu le putea întrevede. Maică-sa încercase de toate, apelase chiar și la pile ca s-o distribuie într-o cameră mai bună. Întotdeauna se dădea peste cap pentru ea. Taică-su în schimb era adeptul educației spartane și o dădea înainte cu teoriile lui:

— Trebuie lăsată să stea unde s-o nimeri, că așa se trăiește studenția. Cei mai faini ani sunt cei din cămin și la grămadă!

Degeaba a insistat maică-sa. Ar fi putut să-i caute un cămin mai bun, să o dea la gazdă, să caute o garsonieră în chirie. Și-ar fi permis, doar erau ingineri amândoi.

Ada era supărată și-l suspecta chiar pe el pentru schimbarea camerei peste noapte, puțin după ce se obișnuise cu cea veche. I-a trecut după ce-a înțeles că dorul de camera ei cu veioză roșie ar fi fost la fel de puternic și ar fi jelit în egală măsură din camera cu două, ca și din camera cu patru paturi.

Căminul avea totuși avantajele lui: era la vreo zece minute de plimbare până la facultate și la vreo cincisprezece de centrul orașului. Era aproape de parcul

central, traversa parcul și ajungea la teatru și la cinematografe. Dar Ada nu cunoștea deloc orașul, se simțea singură printre străini, totul era nou și nu-i plăcea nimic, deocamdată. Cursurile de la facultate nu semănau cu orele din liceu, orarul era diferit și nu pricepea cum merg treburile. Nu știa exact care îi sunt colegii, nici unde sunt sălile de cursuri; nu înțelegea diferența dintre seminarii, cursuri, laboratoare. În plus, nimeni nu părea suficient de interesat să le explice, iar cei pe care reușise să-i cunoască, erau la fel de timizi ca ea pentru a pune mai multe întrebări. Toate o speriau destul de tare și era convinsă că nu se va obișnui niciodată cu noutatea.

Ada avea părul foarte lung, o freză deloc la modă prin anii '80. Fetele-și purtau părul tuns scurt, majoritatea aveau permanentul acela care ardea părul, de-l făcea să semene cu o perie de sârmă țeapănă și era greu de domesticit.

L-a tăiat scurt, băiețește, imediat după ce-a slăbit. Nici măcar n-a fost la un coafor, a ales o frizerie din oraș, iar de atunci l-a lăsat să crească în voie. Acum își purta părul lung, sălbatic și rebel, așa cum vedeai la vedetele hippie ale anilor '70. Înainte de a slăbi, în lungile reverii în care-și închipuia despre ea cum că ar fi frumoasă, slabă, cu picioare lungi și drepte, arăta aproape așa cum era acum.

Într-o zi i-a destăinuit unei prietene cât de mult și-ar dori să aibă părul lung, iar aceasta a întrebat-o

simplicu:

— Și atunci de ce nu ți-l lași să crească, de ce-l mai tai?

Și-a dat seama că atât de simplu este, așa că nu l-a mai tăiat vreo patru ani neîntrerupți. A reușit să-l aibă lung, așa cum a reușit să slăbească, deși asta s-a întâmplat cu un efort mult mai mare din partea ei. Au fost necesari câțiva ani de înfometare și un program de gimnastică zilnică, constantă și istovitoare. Cu picioarele n-a putut să facă nimic, semăna cu maicăsa, aveau picioare scurte și bondoace, cu oase mari și genunchi masivi. Silueta era moștenită de la bunică, mama mamei. Ambele erau la fel de bondoace și cu picioarele strâmbe, ca și cum ar fi fost crengi de copaci deformato de prea multul rod purtat. Ada avea picioarele la fel, doar că era mai înaltă decât ele și, până la urmă, silueta ei era chiar frumoasă, cu umeri lați, sâni obraznici și talie fină.

Era slabă, cel puțin nu se putea spune despre ea că era grasă, lucru care era o mare realizare, având în vedere că terminase clasa a VIII-a ca o focă. Ocupa aproape două locuri pe banca din poza cu absolvenții și profesorii. În poza pe care a ascuns-o oripilată printre filele unei cărți, era tunsă ca Mireille Mathieu, o cântăreață în mare vogă pe vremea când era în generală. O franțuzoaică pe care o plăceau și comuniștii și o dădeau mereu la televizor. În fotografia de acum pierdută, Ada era mare, mai mare decât toți colegii,

inclusiv decât băieții, chiar și decât profesorii. Mare și urâtă, cu părul care se așeza ca o oală de noapte peste fața buhăită de grăsime, strâmbă și stângace, pentru că se știa urâtă și pentru că era rușinată de urâtenia ei.

MINTE MUIEREASCĂ

Mânca prea mult de mică. Bunica, la care petrecuse o bună parte din copilărie și apoi toate vacanțele de vară, era o bucătăreasă desăvârșită. Și o femeie de modă veche. Pentru ea nu existau femei grase și nici atât copii grași. Copiii trebuiau să fie grași, prin definiție, iar femeile erau doar femei. De la țară, de unde era ea, se spunea că femeia trebuie să fie destul de grasă cât să umple fustele înfoiate, să fie pufoasă și cu pielea albă, fină și fără bătăături. Acelea erau doamne, ori ea voia să-și vadă nepoata doamnă. Cele slabe, cu pielea neagră și bătătorită de soare erau cele muncite, cele care săpau la colectivul din sat și mânau vitele pe pășune. Femeile frumoase erau albe, grase și pufoase, ieșeau cu umbrele de dantelă albă la plimbare și se fereau de soarele puternic. Ori de câte ori Ada se plângea că-i grasă, refuza mâncarea și prăjiturile, îi spunea râzând:

— Unde ești tu grasă, nu văd să-ți curgă grăsimea de pe buci?!

Drept consolare pentru supărarea nepoatei, îi mai

făcea o prăjitură, una căreia să nu-i reziste nicio ambiție de-a slăbi a Adei. Ambiție pe care, e foarte adevărat, pe vremea aia nici măcar n-o avea.

Făcea toate vacanțele la bunicii din partea mamei. Bunica se urca în tren și se ducea după ea, cu câteva zile înainte de-a începe vacanța. Mama o cerea de la grădiniță sau de la școală și plecau înainte, pentru că, după ce începea vacanța, trenul se aglomera peste măsură. Călătoreau cu Foamea, așa i se spunea cursei dintre Iași și Timișoara, oraș în care oamenii de peste tot se duceau după mâncare. Acolo era Comtim-ul, singurul loc de unde mai puteau cumpăra salamuri și carne. Unii mergeau la Oser, ca să cumpere marfă de la bișnița cu sârbii. Acolo se găsea gumă de mestecat, blugi originali, Vegeta, ciocolată Eurocrem, țigări Superfilter și Viceroy, săpunuri și deodorante. Le cumpărau, după care le vindeau mai departe la suprapreț, prin orașele de unde veneau. Era un tren al supraviețuirii, un tren cu risc mărit, pentru că specula și transportul alimentelor dintr-un județ în altul erau strict interzise.

Ele aveau întotdeauna loc la clasa I, pentru că mama și tata cumpărau biletele din timp și pentru că întotdeauna bunica avea mult prea multe bagaje. Tata vorbea cu impiegatul de mișcare, îi strecura un leu în buzunar și el nu dădea liber la tren, până când le vedea urcate, cu toate papornițele după ele. Uneori, trenul era atât de aglomerat, încât nu puteau străbate

culoarul, nici măcar ca să ajungă la toaletele puturoase. Trenul era mizerabil, iar cu aglomerația de pe culoare și călătorii transpirați, aerul devenea irespirabil. Întotdeauna a asociat călătoriile cu trenul de mai târziu cu mirosul de transpirație și picioare din Foamea verilor acelor ani. Oamenii dormeau pe culoar, întinși peste bagaje și nu mai conta cine are bilete la clasa I sau a II-a. Nașul abia putea trece, ca să controleze. Foamea era mereu plin, la dus și la întors, indiferent de anotimp și indiferent de ziua săptămânii în care se nimerea să călătorești.

Dintotdeauna, bunica Adei a avut o obsesie pentru mâncare. Dacă nu gătea, era pe la cozi, să facă rost de mâncare. Cu pilele pe care le avea la aprozar, alimentara, măcelărie și brutărie, bunica era principalul furnizor de alimente a familiei. Și nu doar pentru membrii familiei lor, care nu era foarte numeroasă. În plus, mai cumpăra pentru vecinii care n-aveau pile sau care n-aveau timp, care erau bolnavi sau care pur și simplu aveau nevoie de ajutorul ei. Când gătea, întotdeauna o făcea în oale imense, pentru că niciodată nu gătea doar pentru cei din casă. La masa ei apărea mereu cineva flămând, iar dacă nu apărea, mâncarea se împacheta și se transporta cu generozitate la neamuri și la vecini. Pur și simplu, nu suporta ideea de foame!

Bunicii stăteau la casă, aveau două camere imense și probabil că apartamentul în care creștea Ada ar fi

intrat cu totul doar în camera mare, de la stradă. Era o casă veche, cu tavan înalt și geamuri enorme. Camera de la stradă dădea înspre șoseaua împărțită de o parcare lată, unde veneau sârbii cu bișnița, iar duminica se ținea piața de câini. Ada n-avea voie să treacă strada singură, dar avea voie să stea pe geam oricât dorea; și stătea cu orele.

Întotdeauna a dormit în camera de la stradă. Bunica dădea jos straturile de plăpumi clădite unele peste altele de pe o jumătate din patul imens. Ada se simțea mică și singură în camera enormă, cu restul patului acoperit de un etaj întreg din zestrea pe care o aduna bunica pentru cei doi nepoți. Casa nu avea baie, doar o chiuvetă din metal în bucătărie, la care curgea un fir stingher de apă călâie. Apa de la bunica nu era bună de băut, ca și cea din orașul Adei, de aceea bunicul cumpăra mereu sifon în sticle pe care mergeau împreună să le reumple.

Curtea era împărțită cu vecinii și niciunul dintre vecinii bunicilor nu semăna cu cei de la bloc. Cei de

SEFĂRȘIT FRAGMENTE CARTE